

Γενικά / Εγκεκριμένος Οικονομικός Φορέας (Authorised Economic Operator)

1. **Ε** Τι είναι ο θεσμός του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα;

Α Η ανάγκη διασφάλισης των συναλλαγών που διέπονται από την τελωνειακή νομοθεσία τόσο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και με τρίτες χώρες καθώς και η αναγκαιότητα της συμμόρφωσης των οικονομικών φορέων με συγκεκριμένους κανόνες προστασίας και ασφάλειας οδήγησε την Κοινότητα στον θεσμό του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα.

Πρόθεση της Κοινότητας είναι η χορήγηση της ιδιότητας του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα σε αξιόπιστους οικονομικούς φορείς οι οποίοι θα επωφελούνται τόσο σε επίπεδο απλουστεύσεων που προβλέπονται από την τελωνειακή νομοθεσία όσο και σε επίπεδο τελωνειακών διευκολύνσεων όσον αφορά στους τελωνειακούς ελέγχους. Ο στόχος της έννοιας του εγκεκριμένου είναι να παρέχει αμοιβαία αναγνώριση σε διεθνές επίπεδο. Αυτό σημαίνει ταχύτερο τελωνισμό των εμπορευμάτων και την αποφυγή χρονοβόρων διαδικασιών. Η αναγνώριση ενός οικονομικού φορέα ως εγκεκριμένου θα αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα καθώς η ιδιότητα αυτή θα συνεπάγεται την συμμόρφωση του φορέα με πολύ αυστηρά κριτήρια. Εάν δε ο φορέας είναι εγκεκριμένος και ως προς τις προϋποθέσεις ασφάλειας και προστασίας, τότε η ιδιότητα αυτή αποτελεί πιστοποίηση συναλλακτικής φερεγγυότητας και αξιοπιστίας.

Στόχος της Κοινότητας και των Κρατών-Μελών είναι η ισορροπία που πρέπει να τηρείται μεταξύ των προϋποθέσεων που θα πρέπει να πληροί ο εγκεκριμένος οικονομικός φορέας και των απλοποιήσεων και των διευκολύνσεων των οποίων θα επωφελείται.

2. **Ε** Ποιοι δικαιούνται να υποβάλλουν αίτηση για την χορήγηση του πιστοποιητικού του Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα;

Α Αίτηση για την χορήγηση του πιστοποιητικού εγκεκριμένου οικονομικού φορέα μπορούν να υποβάλλουν μόνο οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Κοινότητα εφόσον όμως στο πλαίσιο των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων συμμετέχουν σε δραστηριότητες που διέπονται από την τελωνειακή νομοθεσία. Εξαιρέση από την προϋπόθεση εγκατάστασης στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας αποτελεί η περίπτωση σύναψης διεθνούς συμφωνίας μεταξύ της Κοινότητας και τρίτης χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένος ο φορέας και η περίπτωση αεροπορικής ή ναυτιλιακής εταιρείας που δεν είναι εγκατεστημένη στην Κοινότητα αλλά διαθέτει σε αυτή περιφερειακό γραφείο και επωφελείται των ήδη υφισταμένων απλοποιήσεων που προβλέπονται στα άρθρα 324ε, 445 ή 448 (διατάξεις του άρθρου 14ζ παράγραφοι α και β του Κανονισμού 1875/2006).

Σύμφωνα με τα παραπάνω, αίτηση για την ιδιότητα του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα μπορούν να υποβάλλουν οι εγκατεστημένοι στην Κοινότητα οικονομικοί φορείς που εμπλέκονται στην εφοδιαστική αλυσίδα όπως οι κατασκευαστές των εμπορευμάτων, οι εξαγωγείς, οι μεταφορικές εταιρείες, οι διαμεταφορείς, οι διαχειριστές αποθηκών, οι εκτελωνιστές και οι εισαγωγείς.

3. **Ε** Ποια τα κριτήρια για την χορήγηση του πιστοποιητικού του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα;

Α Σύμφωνα με το άρθρο 5α του Καν. 648/2005 τα κριτήρια που πρέπει να πληροί ένας οικονομικός φορέας προκειμένου να του χορηγηθεί το πιστοποιητικό του εγκεκριμένου

οικονομικού φορέα περιλαμβάνουν:

- κατάλληλο ιστορικό συμμόρφωσης προς τις τελωνειακές απαιτήσεις
- ικανοποιητικό σύστημα διαχείρισης εμπορικών και, κατά περίπτωση, μεταφορικών καταχωρήσεων το οποίο επιτρέπει τους κατάλληλους τελωνειακούς ελέγχους.
- κατά περίπτωση, αποδεδειγμένη χρηματοπιστωτική φερεγγυότητα
- κατά περίπτωση, κατάλληλες προδιαγραφές ασφάλειας και προστασίας.

Τα κριτήρια αυτά αναλύονται περισσότερο παρακάτω στο κείμενο.

Ιστορικό συμμόρφωσης προς τις τελωνειακές απαιτήσεις (Καν. (ΕΚ) αριθ. 1875/2006 άρθρο 14η)

Το ιστορικό συμμόρφωσης προς τις τελωνειακές απαιτήσεις θεωρείται ικανοποιητικό εφόσον τα 3 τελευταία χρόνια πριν από την υποβολή της αίτησης δεν έχουν διαπραχθεί σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας από κανένα από τα ακόλουθα πρόσωπα:

- τον αιτούντα
- τα πρόσωπα που διοικούν την εταιρεία ή ασκούν τον έλεγχο διοίκησης
- τον νόμιμο αντιπρόσωπο της εταιρείας σε τελωνειακά θέματα
- τον υπεύθυνο της εταιρείας σε τελωνειακά θέματα.

Ωστόσο εάν έχουν παρέλθει λιγότερα από 3 χρόνια από την έναρξη δραστηριότητας της εταιρείας, το ιστορικό συμμόρφωσης κρίνεται βάση των στοιχείων και των πληροφοριών που έχουν στην διάθεσή τους οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές.

Ικανοποιητικό σύστημα διαχείρισης εμπορικών και, κατά περίπτωση, μεταφορικών καταχωρήσεων το οποίο επιτρέπει τους κατάλληλους τελωνειακούς ελέγχους.

(Καν. (ΕΚ) αριθ. 1875/2006 άρθρο 14θ)

Το σύστημα διαχείρισης εμπορικών και, κατά περίπτωση, μεταφορικών καταχωρήσεων θεωρείται ικανοποιητικό εφόσον πληρούνται από την εταιρεία οι ακόλουθες απαιτήσεις:

- Υπάρχει σύστημα λογιστικής που είναι σύμφωνο με τις γενικά αποδεκτές αρχές της λογιστικής που εφαρμόζονται στο Κράτος Μέλος στο οποίο τηρούνται οι λογιστικές καταχωρίσεις
- Επιτρέπεται στην τελωνειακή αρχή η φυσική ή ηλεκτρονική πρόσβαση στις τελωνειακές και, κατά περίπτωση, μεταφορικές καταχωρίσεις
- Το σύστημα εφοδιαστικής διαχείρισης επιτρέπει την διάκριση Κοινοτικών και μη Κοινοτικών εμπορευμάτων.
- Η εταιρεία διαθέτει κατάλληλη διοικητική οργάνωση για την διαχείριση των εμπορευμάτων και σύστημα εσωτερικών ελέγχων που ανιχνεύει τις τυχόν παράνομες ή παράτυπες συναλλαγές.
- Η εταιρεία διαθέτει ικανοποιητικές διαδικασίες για την διαχείριση των αδειών και των εγκρίσεων που αφορούν μέτρα εμπορικής πολιτικής ή συναλλαγές αγροτικών προϊόντων
- Εφαρμόζονται ικανοποιητικές διαδικασίες ως προς την αρχειοθέτηση των στοιχείων της εταιρείας ενώ διασφαλίζεται η προστασία των πληροφοριών
- Η εταιρεία ενημερώνει τις τελωνειακές αρχές στην περίπτωση εντοπισμού προβλημάτων που αφορούν την συμμόρφωση της και ορίζει σημεία επαφής με αντικείμενο την ενημέρωση των τελωνειακών αρχών.
- Η εταιρεία εφαρμόζει κατάλληλα μέτρα που αφορούν την ασφάλεια της τεχνολογίας της πληροφορικής και την προστασία του μηχανογραφικού της συστήματος από μη εξουσιοδοτημένη παρείσφρηση.

Αποδεδειγμένη χρηματοπιστωτική φερεγγυότητα

(Καν. (ΕΚ) αριθ. 1875/2006 άρθρο 14ι)

Η χρηματοπιστωτική φερεγγυότητα αποδεικνύεται με την απρόσκοπτη και χωρίς οικονομικά προβλήματα λειτουργία της εταιρείας για τα τελευταία 3 χρόνια πριν την υποβολή της αίτησης χορήγησης καθώς και με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της. Εάν έχουν παρέλθει λιγότερα από 3 χρόνια από την έναρξη δραστηριότητας της εταιρείας, η χρηματοπιστωτική φερεγγυότητα κρίνεται βάση των στοιχείων και των πληροφοριών που έχουν στην διάθεσή τους οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές.

Κατάλληλες προδιαγραφές ασφάλειας και προστασίας

(Καν. (ΕΚ) αριθ. 1875/2006 άρθρο 14ια)

Η εταιρεία θεωρείται ότι τηρεί κατάλληλα πρότυπα ασφάλειας και προστασίας όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Τα κτίρια που χρησιμοποιούνται για τις δραστηριότητες που καλύπτονται από το πιστοποιητικό, διαθέτουν συστήματα που αποτρέπουν την παράνομη είσοδο και παρέχουν προστασία από παράνομες διεισδύσεις.
- Η εταιρεία εφαρμόζει κατάλληλα μέτρα ελέγχου πρόσβασης, ώστε να παρεμποδίζεται η πρόσβαση χωρίς άδεια σε χώρους παράδοσης/παραλαβής εμπορευμάτων, αποβάθρες φόρτωσης και χώρους φορτίων.
- Η εταιρεία έχει λάβει κατάλληλα μέτρα προστασίας έναντι της εισόδου, αντικατάστασης και απώλειας οποιονδήποτε υλικών και παραβίασης μονάδων.
- Η εταιρεία εφαρμόζει διαδικασίες σχετικά με την διαχείριση αδειών εισαγωγής ή και εξαγωγής που συνδέονται με απαγορεύσεις και περιορισμούς και επίσης για την διάκριση των εμπορευμάτων αυτών από άλλα εμπορεύματα.
- Η εταιρεία έχει εφαρμόσει μέτρα που επιτρέπουν τον προσδιορισμό με σαφήνεια όλων των επιχειρηματικών της εταιριών στην αλυσίδα εφοδιασμού κατά την διακίνηση του εμπορεύματος από τον κατασκευαστή έως τον τελικό παραλήπτη.
- Η εταιρεία εφαρμόζει ελέγχους ασφάλειας που αφορούν τους υπαλλήλους που εργάζονται σε ευαίσθητες θέσεις από άποψη ασφάλειας και διενεργεί τακτικούς ελέγχους.
- Η εταιρεία διασφαλίζει την ενεργή συμμετοχή εργαζομένων σε προγράμματα ευαισθητοποίησης σε θέματα σχετικά με την ασφάλεια.

Τα Κράτη Μέλη λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω χορηγούν τρία πιστοποιητικά εγκεκριμένου οικονομικού φορέα ανάλογα με τα κριτήρια που θα πληροί και τις απλοποιήσεις ή/και τις διευκολύνσεις από τις οποίες θα επωφελείται ο οικονομικός φορέας.

4. **Ε** Ποια είναι τα Πιστοποιητικά του Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα;

Α Τα πιστοποιητικά που χορηγούνται για τους εγκεκριμένους οικονομικούς φορείς είναι:

- Πιστοποιητικό Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα - Τελωνειακές Απλουστεύσεις.

Το πιστοποιητικό αυτό χορηγείται στους οικονομικούς φορείς που θέλουν να επωφεληθούν από τις απλοποιήσεις που προβλέπονται στην τελωνειακή νομοθεσία. Σε αυτή την περίπτωση οι φορείς θα πρέπει να τηρούν τα κριτήρια του ιστορικού συμμόρφωσης προς τις τελωνειακές απαιτήσεις, του επαρκούς συστήματος διαχείρισης εμπορικών καταχωρήσεων και της αποδεδειγμένης χρηματοπιστωτικής φερεγγυότητας. Δεν χρειάζεται ωστόσο να τηρούνται από τον οικονομικό φορέα κατάλληλες προδιαγραφές ασφάλειας και προστασίας.

- Πιστοποιητικό Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα - Ασφάλεια και Προστασία

Το πιστοποιητικό αυτό χορηγείται στους οικονομικούς φορείς που θέλουν να επωφεληθούν από διευκολύνσεις σε τελωνειακούς ελέγχους σχετικούς με την προστασία και την ασφάλεια. Στην περίπτωση αυτή οι φορείς θα πρέπει να τηρούν και τα τέσσερα κριτήρια που προσδιορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 5α του Καν 648/2005, δηλαδή τα τρία κριτήρια που απαιτούνται για το πιστοποιητικό των τελωνειακών απλουστεύσεων και να πληρούν επίσης το κριτήριο των κατάλληλων προδιαγραφών ασφάλειας και προστασίας.

- Πιστοποιητικό Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα - Τελωνειακές Απλουστεύσεις/ Ασφάλεια και Προστασία

Το πιστοποιητικό αυτό χορηγείται στους οικονομικούς φορείς που θέλουν να επωφεληθούν και από τις απλοποιήσεις που προβλέπονται στην τελωνειακή νομοθεσία και από διευκολύνσεις σε τελωνειακούς ελέγχους σχετικούς με την προστασία και την ασφάλεια. Στην περίπτωση αυτή οι φορείς θα πρέπει επίσης, να τηρούν και τα τέσσερα κριτήρια που προσδιορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 5α του Καν 648/2005, δηλαδή τα κριτήρια του ιστορικού συμμόρφωσης προς τις τελωνειακές απαιτήσεις, του επαρκούς συστήματος διαχείρισης εμπορικών καταχωρήσεων, της αποδεδειγμένης χρηματοπιστωτικής φερεγγυότητας και των κατάλληλων προδιαγραφών ασφάλειας και προστασίας.

5. **Ε** Ποια τα οφέλη για τους εγκεκριμένους οικονομικούς φορείς;

Α Τα οφέλη των εγκεκριμένων οικονομικών φορέων τα οποία περιγράφονται διεξοδικά εδώ , εξαρτώνται από το είδος του πιστοποιητικού που τους έχει χορηγηθεί. Η έναρξη εφαρμογής των πλεονεκτημάτων αυτών θα λάβει χώρα σε διαφορετικές ημερομηνίες.

6. **Ε** Ποια είναι η διαδικασία αίτησης για την χορήγηση πιστοποιητικού ΑΕΟ; (Κανονισμός 1875/2006 άρθρα 14ιβ, 14ιγ, 14ιδ, 14ιε, 14ιστ).

Α Η αίτηση για τη χορήγηση του πιστοποιητικού ΑΕΟ υποβάλλεται γραπτώς ή σε ηλεκτρονική μορφή σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος 1Γ του κανονισμού 1875/2006.

Πολυεθνικές, Θυγατρικές, Παραρτήματα Εταιρειών

Το πιστοποιητικό του εγκεκριμένου δεν χορηγείται σε ομίλους εταιρειών. Κάθε μία από τις εταιρείες στον όμιλο αποτελεί ξεχωριστό νομικό πρόσωπο συνεπώς στην περίπτωση μητρικής και θυγατρικών εταιριών θα πρέπει κάθε εταιρεία να υποβάλλει ξεχωριστά την αίτηση για την χορήγηση του πιστοποιητικού. Στην περίπτωση παραρτήματος εταιρίας δεν χρειάζεται ξεχωριστή αίτηση γιατί το παράρτημα δεν αποτελεί ξεχωριστό νομικό πρόσωπο.

Που κατατίθεται η αίτηση για την χορήγηση του πιστοποιητικού.

Η αρμόδια τελωνειακή αρχή στην οποία θα κατατεθεί η αίτηση προσδιορίζεται στο άρθρο 14δ του Καν.1875/2006. Η αίτηση θα πρέπει να κατατίθεται στην τελωνειακή αρχή του Κράτους Μέλους που έχει την καλύτερη δυνατή γνώση για τις τελωνειακές δραστηριότητες του αιτούντος, δηλαδή όπου πληρούνται ταυτόχρονα οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Όπου τηρείται το αρχείο με τα τελωνειακά παραστατικά ή εφόσον υπάρχει η δυνατότητα όπου υπάρχει πρόσβαση από την τελωνειακή υπηρεσία στο μηχανογραφικό σύστημα του αιτούντος με τις κύριες λογιστικές καταχωρίσεις
- Όπου λαμβάνουν χώρα οι τελωνειακές δραστηριότητες.

Στην χώρα μας οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές για την υποβολή των αιτήσεων χορήγησης πιστοποιητικού Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα είναι η Τελωνειακή Περιφέρεια Αττικής και η Τελωνειακή Περιφέρεια Θεσσαλονίκης.

Άμεσος έλεγχος της αίτησης

Η αίτηση δεν θα πρέπει να γίνεται αποδεκτή όταν συντρέχει μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- η αίτηση δεν έχει κατατεθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος 1Γ του κανονισμού 1875/2006
- η αίτηση δεν έχει κατατεθεί στην αρμόδια τελωνειακή αρχή
- η αίτηση κατατίθεται πριν από την παρέλευση τριών ετών από την ανάκληση του πιστοποιητικού που είχε χορηγηθεί στον αιτούντα
- αν ο αιτών έχει καταδικασθεί για σοβαρό ποινικό αδίκημα που συνδέεται με την οικονομική του δραστηριότητα
- αν ο αιτών τελεί υπό διαδικασία πτώχευσης κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης
- αν ο νόμιμος αντιπρόσωπος του αιτούντος σε τελωνειακά θέματα έχει καταδικασθεί για σοβαρό ποινικό αδίκημα σχετικό με παράβαση της τελωνειακής νομοθεσίας και συνδεόμενο με την δραστηριότητά του ως νόμιμου αντιπροσώπου.

7. Ε Πώς εκδίδονται τα πιστοποιητικά του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα; (Κανονισμός 1875/2006 άρθρα 14ιβ, 14ιγ, 14ιδ,14ιε, 14ιστ).

Α Εφόσον η αίτηση γίνει αποδεκτή από την Τελωνειακή Αρχή εξετάζονται τα κριτήρια χορήγησης του πιστοποιητικού. Εφόσον πληρούνται χορηγείται το πιστοποιητικό του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα το οποίο αρχίζει να ισχύει από την δέκατη ημέρα μετά την ημερομηνία έκδοσης.

Το πιστοποιητικό ΑΕΟ αναγνωρίζεται σε όλα τα Κράτη Μέλη ενώ η διάρκεια ισχύος του είναι απεριόριστη. Στην περίπτωση όπου διαπιστώνεται κατά το στάδιο της εξέτασης ότι κάποια από τα κριτήρια δεν πληρούνται από τον οικονομικό φορέα, η αίτηση απορρίπτεται και η αρμόδια τελωνειακή αρχή ενημερώνει την εταιρία για το σκεπτικό απόρριψης της αίτησης.

Στην χώρα μας, οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές για την έκδοση των πιστοποιητικών Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα είναι η Τελωνειακή Περιφέρεια Αττικής και η Τελωνειακή Περιφέρεια Θεσσαλονίκης.

8. Ε Πότε αναστέλλεται η ιδιότητα του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα; (Κανονισμός 1875/2006 άρθρα 14ιη, 14ιθ, 14κ,14κα).

Α Η ιδιότητα του εγκεκριμένου είναι δυνατόν να ανακληθεί από τις τελωνειακές αρχές στην περίπτωση που:

- οι τελωνειακές αρχές έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει πράξη η οποία υπόκειται σε ποινική δίωξη και άπτεται της τελωνειακής νομοθεσίας ή
- όταν διαπιστώνεται μη συμμόρφωση του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα με τα κριτήρια χορήγησης του πιστοποιητικού ΑΕΟ.

Η αναστολή της ιδιότητας του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα είτε λαμβάνει χώρα άμεσα όταν αυτό επιβάλλεται λόγω της σοβαρότητας της απειλής είτε δίνεται στην εταιρεία ένα εύλογο χρονικό περιθώριο (30 ημερολογιακές ημέρες) για την τακτοποίηση των κριτηρίων χορήγησης του πιστοποιητικού.

Εάν ο οικονομικός φορέας δεν καταφέρει να τακτοποιήσει τα κριτήρια χορήγησης εντός των 30 ημερολογιακών ημερών η ιδιότητα του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα αναστέλλεται για 30 ημερολογιακές ημέρες.

Όταν ο φορέας δεν είναι σε θέση να τακτοποιήσει την κατάσταση στο προαναφερθέν διάστημα αλλά προσκομίζει αποδείξεις ότι χρειάζεται επιπλέον χρόνο για την διόρθωση της κατάστασης, τότε η τελωνειακή αρχή χορηγεί επιπλέον 30 ημερολογιακές ημέρες αναστολής.

Στην περίπτωση όπου ο κάτοχος του πιστοποιητικού έχει διαπράξει πράξη που υπόκειται σε ποινική δίωξη η αναστολή της ιδιότητάς του διαρκεί όσο το διάστημα της δικαστικής διαδικασίας.

Εάν ο εγκεκριμένος οικονομικός φορέας αποτύχει να διορθώσει την κατάσταση εντός των ανωτέρω προθεσμιών, το πιστοποιητικό ανακαλείται. Στην αντίθετη περίπτωση (όταν ο εγκεκριμένος οικονομικός φορέας πληροί ξανά τα κριτήρια χορήγησης του πιστοποιητικού) η αναστολή ανακαλείται.

9. Ε Πότε ανακαλείται η ιδιότητα του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα; (Κανονισμός 1875/2006 άρθρο 14κβ).

Α Το πιστοποιητικό του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα ανακαλείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Όταν έχουν διαπραχθεί σοβαρές παραβάσεις που σχετίζονται με την τελωνειακή νομοθεσία.
- Όταν ο εγκεκριμένος οικονομικός φορέας δεν έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα κατά την διάρκεια της περιόδου αναστολής.
- Κατόπιν αιτήσεως του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα.